

Mbete kí Pol ndàngì adì Pilipi-je

Ta-je kí dɔ mbete-tì kí Pol ndàngì adì Pilipi-je

Pol a dangay-tì ɔ to bebo Rɔm-tì je bè, bá ɛ ndàngì-né mbete kin. ɔ ɛ a mɛɛ ji njékɔbe-je-tì kadì d'a tɔl-é. Bè ya kàrè to mbete kí pa ta kí sobi dɔ rɔnəl liə, kì oiyo kí ɛ ra njékadmɛɛ-je kí bebo Pilipi-tì.

Pol ilə mbɛ Poyta kí Majì bebo Pilipi-tì, dɔnangi Maseduwan-tì dɔnangi Grɛkì-tì kəl-é kí taá-tì ɔ ində gin njékəwnə-je káre lo-é-tì (Knj 16). Ganglo-é-tì kin ya mbunə-dé kì njékadmɛɛ-je kí Pilipi-tì gangì al; adì dɛ d'ulə kì là d'adi-é 'ra-né siə nja nɔ-nɔ mɛɛ kullə-tì liə kí isi ra adì Lubə. Mɛɛ mbete-tì kinlé, ɛ ra-dé oiyo kɔ kadkare kí d'ulə-né Epaproditi d'adi ree-né adi-é ngɔsnè bɔy kinlé rəm, bá ɛ pa ta kí sobi dɔ ndigi kí ɛ ndigi-dé mɛɛ mbete-tì kinlé rəm tɔ. Lo kɔr-é-tì kí 1 lé ɛ ra oiyo 'Babe rəm, bá pa ta kí sobi dɔ gangì kisi-é rəm tɔ. Lo kɔr-é-tì kí 2 lé, ɛ tɔji néndaji-je kí sobi dɔ soldɔ ɔ kí boy nɔ lé to soldɔ lə Jeju Kristi. Lo kɔr-é-tì kí 3 lé, ɛ pa ta kí sobi dɔ maji lə mɛɛ kí kində dɔ Kristi-tì bi dɔ dow-tì al, ɔ lo kɔr-é-tì kí 4 lé, ɛ ulə dingəm mɛɛ njékadmɛɛ-je-tì kadì 'to dow-je kí káre rəm, kadì 'ra rɔnəl rəm, bá pa ta kí sobi dɔ lapiya lə Lubə rəm tɔ.

Tɔji rɔ kì Lapiya kí ra

¹ †Mə Pol, jɛ kì Timote kí j'to ngannjékullə-je lə Jeju Kristi j'isi nati bá m'ndàngì mbete kin m'adi-si sɔi njékaa njay kí 'toi njénam kàdì Jeju Kristi-tì rəm, m'adi-si sɔi

---

† 1:1 1:1 Knj 16:12

njékində kəm-si go njékəwnə-je-ti rəm, b́a madi-si səi njékində kəm-si go né-ti lə njékəwnə-je ḱi isi m̥e̯e bebo Pilipi-ti rəm tɔ. ² Kadi Bɔbi-ji Lubə də ḱi 'Babe Jeju Kristi d'adi ramaji ḱi lapiya lə-dé n̥əy sə-si.

³ Ndo-je lay ḱi m̥e̯e-m ole dɔ-si-ti taá ya rəmə m'ra oiyo Lubə lə-m. ⁴ Ta-je lay ḱi m'pa ḱi Lubə kɔɔ-si lay kinlé, ndɔ-é ndɔ-é ya m'pa ḱi rɔnəl, ⁵ kɔɔ kində ḱi indəi rɔ-si ta Poyta-ti ḱi Maji ndɔ-ti ḱi dɔsay sar t̥e̯e-né b̥one. ⁶ M'gə maji ḱi njèkulə gin kullə ḱi maji n̥ə m̥e̯e-si-ti kinlé, à ra bè-bè ya tɔl ta-é ndɔ təl-ti lə Jeju Kristi.

⁷ Səi lé, to tó-é kadi m'ow ḱi tagir-je ḱi bè kin dɔ-si-ti lay, kɔɔtalə m'ində-si dan kəm-m-ti. Kɔɔ maji ḱi Lubə ra sə-m dangay-ti rəm, lo pa ta gangi-né dɔ Poyta ḱi Maji-ti rəm, lo kilə mb̥e-é-ti ḱi tógi rəm kinlé, səi lay ya ai sə-m m̥e̯e-é-ti. ⁸ Lubə gə ḱi səi lay ya m'ndigi-si ko ndigi lə Jeju Kristi.

⁹ Ə né ḱi m'dəji m̥e̯e ta-je-ti ḱi m'isi m'pa ḱi Lubə lé, m'dəji kadi ndignə lə-si ow ḱi kete-kete ə kadi to ndignə ḱi 'gəi gin-é maji rəm, 'gəi kɔri-né mbunə né-je kadi aa njay rəm tɔ. ¹⁰ Bè kɔɔ kadi asi kadi ooi né ḱi maji ə 'gəi rəm, kadi 'toi njéra né ḱi tɔgrɔ-ti rəm, kadi 'toi dow-je ḱi ta goto dɔ-si-ti ndɔ təl-ti lə Kristi rəm, ¹¹ kadi ḱi takul Jeju Kristi rəmə 'rai-né né ḱi njururu, kɔɔ kadi dow-je d'osi-né gaji Lubə rəm, 'tɔy-é-né rəm tɔ.

Kə Pol dangay-ti

¹² Ngankɔ-m-je ḱi njékadm̥e̯e, né ḱi m'ndigi kadi 'gəi ən: Né ḱi t̥e̯e dɔ-m-ti lé, ra adi Poyta ḱi Maji ow-né ḱi kete. ¹³ †Beba m̥e̯e ndògi-ti lə ngar lay rəm, ḱi lo-je lay ya dow-je 'gə maji ḱi to ta ḱi sobi dɔ ta lə Kristi b́a m'a-né dangay-ti. ¹⁴ Ə njékadm̥e̯e-je n̥ə ya, kə-m dangay-ti

† 1:13 1:13 Knj 28:30

lé, ra adi d'ubə kul 'Baðe rəm, adi-dé tógi dɔ madi-é-ti bəy rəm, bá ɔr bəl mɛɛ-dé-ti kɔgi kadi d'ilə mbɛ ta lə Lubə kɪ rɔ tungə-dé rəm tɔ. ¹⁵ Tɔgrɔ-ti ya, ta lə Kristi lé, dɛ kɪ dan-ti-je 'ndó dow-je kɪ kim-nə, kɪ jangi, ngà dɛ kɪ nà-je 'ra kɪ tagir kɪ maji tɔ. ¹⁶ Dɛ kinlé 'ra kɪ tagir ndignə ə 'gə kɪ kisi-m nè kinlé tò kɔ kadi m'pa ta m'gangi-né dɔ Poyta kɪ Maji. ¹⁷ Ngà dɛ kɪ dan-ti-je lé, d'ilə mbɛ ta lə Kristi kɪ tagir kim-nə kɪ jangi mɛɛ-dé-ti. Tagir-je lə-dé lé aa njay al. Dɛ 'gir kɪ to kɔ kɪ rangi bá n'isi n'adi-mi dɔ madi-é-ti dɔ kə-m dangay-ti.

¹⁸ Ngà bè kàrè, lé to ndangi bá 'ra əse 'ra né kɪ tɔgrɔ-ti kàrè, mbɛ ta lə Kristi ba-né adi rɔ-m nəl-m ə à nəl-m ya bəy rəm tɔ. ¹⁹ Takul ta-je kɪ isi 'pai kɪ Lubə rəm, kɪ takul Ndil Jeju Kristi kɪ isi gəti-m kin ya, m'gə-né kɪ né-je kinlé à kɔw sə-m kɪ kaji-ti. ²⁰ Gangi-é kɪ m'isi m'ngəbi-né kɪ rɔ ngə rəm, kɪ mɛɛ kɪ kində dɔ-ti rəm kinlé, né kɪ rɔ-m à sɔl-m dɔ-ti ya goto. Ngà bəne bè kinlé, mɛɛ-m nda kay titi kɪ kete low, adi lé to koy-m əse to kisi-m kɪ dɔ-m taá kàrè, Kristi lé dow-je d'a kɔsi gaji-é kɪ takul-m ya.

²¹ Kdɔtalə mə lé, Kristi bá to kisi kɪ dɔ taá lə-m, adi m'oo koy kɪ nékugə dɔji. ²² Ngà kinə kisi-m kɪ dɔ-m taá nè kinlé, maji-é tò kɔ kullə lə-m bəy rəmə, m'gə né kɪ m'a mbəti al. ²³ Mɛɛ-m ra joo: 'Bo kadi m'ɔw m'isi kɪ Kristi bá ra-m kɔ to né kɪ maji bore ngay. ²⁴ Ngà kɔ ta lə-si lé, kisi-m kɪ dɔ-m taá nè kin maji nà bəy rəm tɔ. ²⁵ M'gə maji mbiri-mbiri kɪ m'a kisi kɪ dɔ-m taá ə sɔi lay ya m'a kisi sə-si kɔ kɔw kɪ kete lə-si rəm, bá kɔ rɔnəl lə-si mɛɛ kadmɛɛ-ti rəm tɔ. ²⁶ Bəba lokɪ m'a təl kɔw dan-si-ti gogɪ lé, m'a təl gin né kində kàdɪ lə-si kɪ nà kɔ nam kɪ 'nami kàdɪ Jeju Kristi-ti.

Kə dingəm ta rɔ-ti

²⁷ Kέ b́a adi panjiyø-si ɔw nati k̀i Poyta ḱi Maji lə Kristi, kɔɔ kadi lé, m'ɔw m'oo-si øse m'isi rangi kàrè rəmø, m'oo poy-si ḱi ɔi gərərø k̀i tagir ḱi káre-rè rəm, ɔi dɔ-ji-nɔ-ti lay 'rɔi k̀i mεε ḱi káre-rè dɔ kadmεε-ti ḱi ɔw nati k̀i Poyta ḱi Maji rəm tɔ. ²⁸ Adi njéba-je d'indø-si bəl-ti nda al. Gangi-é kin b́a tɔji tuji lə-dé ndaa-ti rəsi, ngà sɔi rəmø tɔji kaji lə-si tɔ; to né ḱi j̄ rɔ Lubə-ti. ²⁹ Kɔɔtalə ḱi sɔbi dɔ Kristi lé, Lubə ra sə-si maji kadi adi-é mεε-si ḱi kadi ya par al, ngà kadi ingøi k̀i kɔɔ ta liə dɔ-ti tɔ. ³⁰ †Bone bè kin sɔi isi rɔi ko rɔ ḱi m'ɔ m'adi ooi k̀i kəm-si rəm, b́a m'isi ta-ti bøy adi ooi ta-é rəm tɔ.

2

Kində rɔ nati k̀i sɔldɔ

¹ Kinə sɔlmεε tò k̀i takul nam k̀adi Kristi-ti rəm, kadi-nɔ ta dingəm tò k̀i takul ndignɔ rəm, kuwə-nɔ lubi-lubi tò k̀i takul Ndil ḱi aa njay rəm, ta ḱi ɔ̄ mεε kɔɔ-nɔ tò rəm, b́a koo kəmtɔndoo tò rəm lé, ² adi tagir lə-si ɔw nati; ko ndigi ḱi káre ya 'ndigi-nɔ; adi mεε-si tò nati káre; indøi rɔ-si nati; 'rai bè kadi rɔnəl lə-m ɔr-né njuti. ³ 'Rai né madi k̀i jangi øse kɔɔ riba k̀i ndangi kare al rəm; ngà k̀i takul sɔldɔ lé, dow-je ḱi rangi b́a kadi ooi-dé k̀i dow-je ḱi 'boy d'itø-si. ⁴ Né-je ḱi à maji sə-si sɔi ya par b́a kadi kəm-si tò go-ti al, ngà kadi nɔ-nɔ dan-si-ti adi kəm-é to go né-je-ti ḱi à maji k̀i ndøgi dow-je tɔ bane.

⁵ Tagir ḱi tò mεε Jezu Kristi-ti kin ya, adi tò mεε-si-ti tɔ.

⁶ Ē ḱi né ḱi rɔ-é-ti lay ya tɔji kadi to Lubə, ngà koo b́a ē oo kasi-nɔ lə-dé dε k̀i Lubə kinlé k̀i né kəw rɔ dɔ-ti al.

⁷ Ē mbati riba liə k̀i mεεndigi liə ya,

---

† 1:30 1:30 Knj 16:19-40

təl rɔ-é ngonnjəkullə-ti,
 təl rɔ-é adi tanə kì dow-je rəm,
 dow-je 'gə-é kí ɛ to dow rəm tɔ.

⁸ Kristi sɔl dɔ-é kì mɛɛndigi liə,
 təl-né rɔ-é go ta-ti sar ya oy-né,
 ɔw mbing ya oy dɔ kagdəsi-ti.

⁹ Gin-é kin b́a Lubə ɔr-né jikɔl-é kì taá
 ə adi-é ri kí itə ri-je lay,

¹⁰ kɔɔ kadi dɔrɔ-ti kì dɔnangi-ti, kì gin nangi-ti kin ya,
 né-je lay 'tɔsi məkəji-dé nangi kì ri Jeju rəm,

¹¹ b́a kadi ndɔ dow kí rá-rá ya pa ta rəsi ɔsi-né gaji
 Bɔbi-ji Lubə panè: Jeju Kristi to 'Babe.

Njèkadmɛɛ to londógi kí dɔnangi-ti

¹² Səi kí m'ində-si dan kəm-m-ti, səi lé 'toi njətəl rɔ-si
 go ta-ti kì ndɔ-je lay, 'rai kullə dɔ kaji-ti lə-si kì bəl rəm,
 kì dadi rəm; 'rai kɔɔ takəm-m al, ngà bone bè kí m'goto
 sə-si kin ya kàrè, kadi 'rai kì dɔ madi-é-ti ya bəy. ¹³ Kɔɔ
 Lubə ya b́a ində ndigi ra né mɛɛ-si-ti rəm, b́a ɔsi-si adi
 'rai né kí ɔw nati kì kɔjra liə kí to kɔjra mɛɛmajì.

¹⁴ Né-je lay ya kadi 'rai kì yunta al rəm, kì najta al
 rəm, ¹⁵ kɔɔ kadi ta goto dɔ-si-ti rəm, kadi aai njay rəm,
 kadi 'toi ngan lə Lubə kí ta goto dɔ-si-ti dan dow-je-ti
 kí njéndəm majal mbul-mbul kí 'to njémɛɛndul-je. Dan-
 dé-ti lé, səi 'ndógi titi pər ngəl-je kí dɔnangi-ti nè, ¹⁶ kì
 takul ta kí sɔbi dɔ kiskəm kí 'pai. Nɔɔ təl Kristi-ti rəmə,
 ɛ kin ya b́a à to né riɓa lə-m ə à tɔji kí ngɔdi lə-m lé,
 m'ay kɔgi kare al rəm, b́a kɔɔ lə-m kàrè tɔ kɔgi al rəm
 tɔ. ¹⁷ Ə kinə lé kadi m'toki man nduu kí 'mbəl logugi
 né-ti, dɔ kadkare-ti kí adi Lubə kì takul kadmɛɛ lə-si
 ya kàrè adi-m rɔnəl rəm, b́a m'ra rɔnəl-é nati sə-si lay

rəm to* . 18 Bè ya to, səi kàrè adi rɔ-si nəl-si dɔ-ti rəm, b́á 'rai rɔnəl-é natì sə-m rəm to.

Kɔw mba lə Timote rəm, lə Eparoditi rəm

19 M'ində mɛɛ-m dɔ 'Babe Jeju-ti, kí m'a kullə Timote rɔ-si-ti ngɔsnè, kɔ kadi təl ree idə-m poy-si kadi mə kàrè mɛɛ-m usi-né nangì to. 20 Kɔɔtalə gangì kisi-si kinlé, Timote lé ya par ə to rɔ-é kí tɔgrɔ-ti, b́i m'ɔw k̀i dow kí rangì kí à kore kàd̀i-m mɛɛ tagir-je-ti kí sobi dɔ-si kin al. 21 Kɔɔtalə ndəgì dow-je lay d'ɔw ká sangì né-je-ti kí sobi dɔ-dé dɛ ya b́i 'sangì 'lə Jeju Kristi al. 22 Ngà Timote lé tɔjì kadi rɔ liə adi 'gəi maji. Ǝ isì mbó-m-ti titi kí ngon isì-né mbó bɔbi-é-ti ə un rɔ-é ində ta kullə-ti natì sə-m kɔ Poyta kí Maji. 23 Adì kinə ta kí dɔ-m-ti aa njay rəmə, ɛ b́á m'ɔjì kullə-é rɔ-si-ti nɔɔ rəm, 24 mə ya kàrè m'adi mɛɛ-m 'Babe kí mə k̀i dɔ-m m'a kɔw nɔɔ ngɔsnè to.

25 Ngà m'oo maji n̄a kadi m'təl m'ulə Eparoditi kí to ngonkɔ-m kí njèkadmɛɛ rəm, madkullə lə-m k̀i madi rɔ lə-m kí uləi-é rɔ-m-ti k̀i né-je kí m'ɔw ndoo-é. 26 Səi lay ya b́o koo-si ra-é loti-loti rəm, b́á ta mɔy liə kí usi mbi-si-ti kin kàrè adi-é k̀i n̄a rəm to. 27 Rɔ-é lé to-é n̄a adi tò ta koy-ti ya, ngà Lubə oo kəmtondoo liə, to kəmtondoo liə ɛ par b́á oo tin al, ngà to kəmtondoo lə-m mə to, bè kɔ kadi mɛɛk̀i lə-m ree-né k̀i dɔ madi-é-ti dɔ madi-é-ti al. 28 M'ulə-é gogì kalangì kɔ kadi ooi-é rəmə rɔ-si nəl-si-né rəm, b́á kadi mə kàrè mɛɛk̀i lə-m sɔl-né kɔy rəm to. 29 Uwəi-é k̀i rɔ-si-ti k̀i rɔnəl kuwə dow lə 'Babe. Dow-je kí bè kinlé, uni ta-dé. 30 Kɔ to ta lə kullə

* 2:17 2:17 Pol un rɔ-é ɔjì-né man nduu kí 'mbəl dɔ né-ti kí d'adi kɔ gugi-né né b́á pa-né ta kí dɔ koy-é-ti (Tɛt 29:38-42; Kni 15:1-10; 2Ti 4:6).

lə Kristi b́a kete e tò-né ta koy-ti rəm, ilə-né rə-é kogi taa-né tó-si ta kullə-ti ḱi tò kadi 'rai adi-mi rəm tin.

3

¹ Ḱi rangi b́əy, səi ngankɔ-m-je ḱi njékadmɛɛ, 'rai rɔnəl kɔɔ nam ḱi 'nami kàdì 'Babe-ti. Ko ta-je ḱi káre kinlé ya kadi m'ndàngi m'adi-si b́əy kàrè mə m'oo né káre ḱi ndɔji-m-ti al ə ḱi sɔbi dɔ-si rəmə, ra-é ḱi bè kinlé b́a à kay ngangi-si kər-kər maji.

Ta ḱi sɔbi dɔ njéndó dow-je né-je ḱi ngɔm

Gal 5:1-6; Rɔm 6:3-13; 1Kɔ 9:24-27; 2Pi 1:5-11

² Ooi go rɔ-si rɔ de-ti ḱi 'toki bisi-je bè kin! Ooi go rɔ-si rɔ njérakullə-je-ti ḱi 'ra k̀i mɛɛ ḱi maji al kin! Ooi go rɔ-si rɔ njéba rɔ-dé dow-je-ti ḱi d'ijə-dé ganjangi kin! ³ Kɔɔ dow-je ḱi d'ijə-dé ganjangi ḱi tɔgrɔ-ti lé, to jəi ḱi j'poli Lubə k̀i takul Ndil-é, to jəi ḱi riba lə-ji to nam kàdì Jeju Kristi-ti, adi j'indəi mɛɛ-ji dɔ né-ti ḱi tò rɔ-ji-ti kin al. ⁴ Mə k̀i dɔ-m kàrè, lé m'a kində mɛɛ-m dɔ né-ti ḱi tò rɔ-m-ti tɔ.

Kinə dow-je madi d'oo d'adi 'lə-dé to tó-é kadi d'ində mɛɛ-dé dɔ né-ti ḱi tò rɔ-dé-ti lé, mə rəmə 'lə-m mə itə-dé b́əy. ⁵ †Kɔɔ d'o-ji-m m'ra ndɔ jinày joo ya d'ijə-m ganjangi, m'to gin ka Israyel, gin koji-ti lə Benjamə, m'to əbrə ḱi koji kəy; ⁶ †ḱi sɔbi dɔ ndukun ə m'to Parisi, ḱi sɔbi dɔ rɔ tungə mɛɛ kullə-ti ə ndɔki m'to njékulə kəm njékəwnə-je ndoo, b́a ḱi sɔbi dɔ né ra ḱi njururu kàrè ta goto dɔ-m-ti rəm tɔ.

⁷ Ngà né-je ḱi ndɔki m'oo k̀i né ḱi 'ngay kinlé, m'təl m'oo k̀i né ḱi kogi kare kdɔtalə Kristi. ⁸ Rəm b́a gə ḱi m'gə Jeju Kristi maji k̀i 'Babe lə-m lé, to né ḱi maji

† 3:5 3:5 a Rɔm 11:1; b Knj 23:6; 26:5 † 3:6 3:6 Knj 8:3; 22:4; 26:9-11

mbing adi né-je lay ya m'oo ki né kí kɔgi kare. M'ingə né-je lay kɔgi kɔ Kristi ə né-je lay ya m'oo ki dɔ ɸirbiti bè, kɔ kadi Kristi ɸá to nékingə-m rəm, ⁹ kadi nam kí m'nam kàdì-é-ti kinlé m'nam kì takul né ra kí njururu lə-m kí to təl rɔ go ndukun-ti kin al, ngà kì takul né ra kí njururu kí tò kì takul kadmɛɛ Kristi, adi to né ra kí njururu kí j rɔ Lubə-ti, ə ulə njirə dɔ kadmɛɛ-ti. ¹⁰ Né lay kí uwə mɛɛ-m to kadi m'gə Kristi; kadi m'gə tɔgi kí ɛ tɔsi-né ndəl ində-né lo tɛɛ rəm, kadi m'ingə-né siə kɔ-je liə rəm, ɸá kadi m'tana siə sar kadi m'oy-né gə koy liə, kɔ kadi ¹¹ ta kí rá-ti ya kàrè rəmə, m'tɔsi ndəl m'ində lo m'tɛɛ tɔ.

Kay ngɔdi kəm ki kete

¹² To kingə ɸá m'ingə nédɔji lé ngá al rəm, to maji ɸá m'maji m'ɔr njuti ngá al rəm, ngà m'isi m'ay ngɔdi lə-m kin kəm-m kì kete, kɔ kadi m'ingə-né nédɔji lé, kɔ mɔ kàrè Jezu Kristi ingə-m adi m'to liə tɔ. ¹³ Ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ, mɔ kì dɔ-m ya kàrè m'ingə nédɔji lé al ya ɸəy. Ngà m'adi mɛɛ-m oy dɔ né-ti kí go-m-ti gogi ə m'adi kəm-m tò kì kete kɔ né kí nɔ-m-ti. Né káre kí m'ra ɔn: ¹⁴ M'ay ngɔdi kì lo-ti kí né kí m'ində nɔ-m-ti tò-ti lé, kɔ kadi m'ingə-né nédɔji kí sɔbi dɔ ɸa kí dɔra-ti kí Lubə ɸa-m kɔ nam kí m'nam kàdì Jezu Kristi-ti. ¹⁵ Jɔi lay ya kí j'toi dow-je kí j'tɔgi gangi lé, adi j'owi kì tagir kí bè kin ɸane; ə kinə né madi tò nɔɔ ɸá tagir lə-si kí dɔ-ti ɔw nati al kàrè rəmə, né-é kinlé Lubə à tɛɛ kì dɔ-é kadi-si rəm tɔ. ¹⁶ Ngà kɛ ɸá lo kí j'reei t'ɛɛi-ti ngá kin lé, ri-ri ɸá ra né kàrè, adi j'owi nati kəm-ji kì kete.

¹⁷ †Ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ, †ndaji kullə ra-m ə adi kəm-si tò kì go dɛ-ti kí panjiyə-dé to gə panjiyə kí ingəi

† 3:17 3:17 1Kɔ 4:16; 11:1

rɔ-ji-ti kin ya. ¹⁸ Kdɔtalə dow-je n̄a ya panjiyɔ-dé ɔsi ta kagdəsi lə Kristi. Ta kinlé, taá-taá ya m'idə-si ə ɓone kin ya kàrè m'təl m'pa k̀i nɔ kəm-m-ti ɓəy. ¹⁹ Dɛ lé ta tɔl ta-dé to tuji kɔgi ya ɔ; nékuso kí mɛɛ-dé-ti ya to lubə lə-dé; né kí ulə rɔsɔl dɔ-dé-ti kin ya ɓá dɛ d'adi to né riɓa lə-dé; tagir-je lə-dé t̀ò ki dɔ né-je-ti kí dɔnangi-ti nè ya par. ²⁰ Ngà j̄əi lé, ɓe lə-ji to dɔra-ti adi j'isi j'ngəbi Njəkaji-ji kí 'to 'Babe Jeju Kristi kí à k̄i-ti kɔ ree ²¹ ə tógi kí ɛ ɔw-né kɔ təl-né né-je lay gin tógi-é-ti kin ya à mbəl-né rɔ-ji kí dangi-ti kin kadi tan̄a k̀i rɔ-é kí to rɔ njəriɓa kin tɔ.

4

¹ Gin-é kin ɓá səi ngankɔ-m-je kí njékadmeɛ kí m'ində-si dan kəm-m-ti, səi kí ɓo təl koo-si ra-m, səi kí 'toi gin rɔnəl lə-m k̀i nédɔji lə-m, ɔi-né gərərə bè ya kàd̀i 'Babe-ti, səi kí m'ində-si dan kəm-m-ti.

Ndɔji-je k̀i ta dingəm-je kí gay-gay

² M'ra ndoo ta Ebodi-ti k̀i ta Sɛntisi-ti kadi d'ow k̀i tagir kí káre kɔ nam kí 'nam kàd̀i 'Babe-ti. ³ ə i, madkullə lə-m kí njèra né kí tɔgrɔ-ti, kɔgri ya, m'dəji-i kadi 'ra sə-dé adi mindi-dé usi go-n̄a-ti. Kɔ 'to dené-je kí njéka dɔ-ji-m-ti ta rɔ-ti kí sɔbi dɔ Poyta kí Maji, nati k̀i Klem̄a k̀i ndəgi madkullə-je lə-m kí ri-dé t̀ò mɛɛ mbete* kiskəm-ti tɔ.

⁴ Ndɔ-je lay ya adi rɔ-si nəl-si kɔ nam kí 'nami kàd̀i 'Babe-ti kin. M'təl m'pa ya ɓəy, adi rɔ-si nəl-si. ⁵ Kadi dow-je lay ya 'gə sɔl ləm lə-si. 'Babe ɔ ngɔsi. ⁶ Adi mɛɛ-si ɔ kákáké kɔ né madi al. Ngà mɛɛ né-je-ti lay ya 'pai ta k̀i Lubə, 'nɔi ta-é-ti, 'rai-é oiyo, ɓá indəi nédɔji-je lə-si

* ^{4:3 4:3} Mbete kiskəm lé to mbete kí rɔ Lubə-ti kí ri dow-je kí d'adi mɛɛ-dé Lubə t̀ò-ti (Ntd 3:5).

nɔ̀-é-ti. ⁷Rəmə lapiya lə Lubə kí to lapiya kí itə négə-je lay kinlé à kay ngangí né-je kí mɛɛ-si ndigi, kɪ tagir-je lə-si kɔɔ nam kí 'nami kàdɪ Jēju Kristi-ti.

⁸ Bəba səi ngankɔ-m-je kí njékadmɛɛ, kadi né lay kí to né kí tɔgrɔ-ti, kɪ né kí asi piti, kɪ né kí njururu, kɪ né kí aa njay, kɪ né kí dow à pa ta kí maji dɔ-ti, kɪ né kí tuwə ndigi dɔ-ti, kɪ né kí maji rəti-rəti, kɪ né kí asi gaki kadi dow piti kinlé b́a to né-je kí tɔ tagir-je-ti lə-si. ⁹ Né kí m'ndó-si, né kí ingəi rɔ-m-ti, kɪ ta kí ooi ta-m-ti, né kí m'ra m'adi ooi lé, 'rai-né kullə. Rəmə lapiya lə Lubə à nà̀y sə-si.

Ta kí sɔbi dɔ oiyo kí Pol ra

¹⁰ Loki m'oo kandi kilə kí iləi ká-m-ti bəy kinlé, m'ingə rɔnəl n̄a mɛɛ nam-ti kí m'nam kàdɪ 'Babe-ti. Səi lé bɔ kilə ká-m-ti ra-si ya, ngà lo-é b́a ingəi al. ¹¹ To ndoo né b́a ra-m b́a m'pa-né ta kinlé bè tin al. Kɔɔ m̄a m'ndó kisi kɪ mɛɛ kusi nangi mɛɛ né-je-ti lay. ¹² M'gə kisi dan ndoo-ti rəm, m'gə kisi dan maji-ti mburuki-mburuki rəm. Mɛɛ né-je-ti lay, kɪ lo-je lay ya m'ndó adi lé m'ndan kàrè m̄a kisi rəm, bɔ ra-m kàrè m'a kisi rəm, dan maji-ti kí mburuki-mburuki kàrè m'a kisi rəm, b́a dan ndoo-ti kàrè m'a kisi rəm tɔ. ¹³ Né lay ya m'asi ra kɪ takul njékadi-m tɔgi.

¹⁴ Bè ya kàrè, maji kí maji kɔɔ kɔ̀-je lə-m lé səi ɔi sə-m mɛɛ-é-ti. ¹⁵ Loki m'ingə dɔnangi Maseduwan, dɔkaglo-ti kí kilə mbɛ Poyta kí Maji tum-né gin-é dan-si-ti kinlé, səi kí bəbo Pilipi-ti rəmə 'gəi kí njékəwn̄a-je kí rangi kí jɛ sə-dé-je j'ulə ji-ji j'adi-n̄a mɛɛ né-ti kí kadi rəm, mɛɛ né-ti kí kingə rəm ya 'goto. To səi ya kɪ kár-si é 'rai né-é kinlé. ¹⁶ ††Loki m'isi mɛɛ bəbo Tesaloniki-ti bəy

† 4:16 4:16 Knj 17:1 † 4:16 4:16 2Kɔ 11:9

ya səi uləi kà né adi-mi nja joo, kɔɔ kadi m'ra-né né-je kí ndoo-é ra-m. ¹⁷ To kadmə kí ji-si-ti ɔ́a m'isi m'sangi ɔ́a m'pa-né ta kinlé bè kɔɔ al. Kullə-je kí 'rai 'rai lé ɔ́a m'isi m'sangi kadi ingəi man-é dɔ-ti mburuki-mburuki. ¹⁸ Né-je lay ya m'ingə adi m'isi dan maji-ti mburuki-mburuki. Lokí m'ingə né-je kí uləi-né Epaproditi lé, m'isi ɔ́irə-ti kí mbaa sɔ. Né-je kinlé titi ubi kí ətí maji kí to négugi né kí Lubə ndigi rəm, nəl-é rəm kin bè. ¹⁹ Ə né-je lay kí ɔwi ndoo-é lé, Lubə lə-m kí to njènékingə kí riɔa-é tò kin ya à kadi-si kɔɔ nam kí 'nami kàdì Jeju Kristi-ti. ²⁰ Riɔa to 'lə Bɔbi-ji Lubə ya kè dɔ ɔal-ɔal. Amən!

Lapiya kí ra

²¹ 'Rai lapiya njénam kàdì Jeju Kristi-ti kí 'to njékaa njay-je lay adi-mi. ²² Ngankɔ-m-je kí njékadmə kí d'isi sə-m nè 'ra-si lapiya tɔ. Njékaa njay-je lay ya 'ra-si lapiya ə kí boy nà to dɛ kí məɛ kəy-ti lə Sejar, ngar kí boy. ²³ Kadi ramaji lə 'Babe Jeju Kristi này sə-si.

Ta lə Lubə Kunmindī kī Sigi

Mango: Ta lə Lubə Kunmindī kī Sigi (New Testament)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mango)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 13 Jun 2022

a2451d3b-54b4-50ec-847f-e964bc48641a